

NEVTEPENO POPRIJÉTA DEVICA MARIJA

Zmozsna Goszpá Vogrszka.

POBOZSEN MESZECSÉN LISZT

Reditel: BASSA IVAN plebános vu Bogojni.

Vszebina.

Bg : Miloscse szí puna	97
R. I. : Aleluja	101
Szlepecz : Szobocska nova éérkev	105
D. : Naj lepsi hipi	109
Disc. : Zvelicsitela veszélje i zsaloszt	110
P. : Sztánola z Jezusom	114
P. : Obramba gresnikov	116
— : Szv. Ciril i Method.	118
R. J. : Deca poszlúsajte	121
Disc. : Vüpanje vu Mariji	125

Drobis.

Ki ne dobro, ki je vees, ali menje dobo sznopiesov, naj mi naznani! Vsza pizma k meni, vu stamparijo nikaj!

Ki sesé liszt dáblati, naj za njega dve koroni posle na ime: Bassa Ivan plebanos vu Bogojini (Bagonya, Zalamegye) ali naj onomi dá, od koga liszt prekvzeme vszaki meszec.

Sziromáki, ki nemorejo zdaj vesaszi plácsati, kak vszako leto, tak i letosz lehko po veeskrátnih sumah, ali pa, kda bodo meli, naednok plácsajo!

Csiszti dohodki liszta sze obrnejo na zidanje ednoga kl(szamosztanaostra) v krajini Szlovenszkoj na Vogrszkom.

NEVTEPENO POPRIJETA DEVICA MARIJA

ZMOZSNA GOSZPÁ VOGRSZKA. — POBOZSEN MESZÉCSÉN LISZT

REDITEL:

BASSA IVAN
PLEBÁNOS

Vu Bogojini (Bagonya, Zalam.)

Prihaja vszaki meszec. Cena 2 koroni, v Ameriko tri.

Miloscse szí puna.

Vu „Magnifikat“ zvánój peszmi bl. D. Maria ne hváli szamo zmozsnošt, nego tūdi neszkoncsano veliko szmile-nošt bozso.

Vu onom, stera je Bog „njoj vesino“ ne vidi ona

szamo zmozsoszt velkoga Bogá, nego tüdi v pamet vzeme to, ka „je pogledno poniznoszt szvoje szlüzsbenice“, pa je po njoj poszlao jedinoga szina odküpitela i zvelicsitela vu eto szuzsno dolino.

Bozsánszka zmozsoszt je potrebna bila k tomi, nego tüdi bozsánszka szmilenoszt, neszkoncsna, brezmejua szmilenoszt, ka sze je do nász ponizo, ka je cslovecsa naturo na szebe oblekeo ino med nász sztopo pa nasz je vsio na recsi zsitka vekivecsnoga, trpo je znami ino nam je pomogeo z szvojov szv. miloscsov nosziti terhe zsitka nasega, kda je na szebé vzéo teher grehov nasih ino je mro za nász.

Cslovek sze je bojao od Bogá, trepetao je pred njim pa je tüdi meo zrok trepetati, ali od onoga mao, ka je „recs z telom vsinjena“, je ne mogocse, ka zse cslovek ne bi lübo Bogá.

Betlehemszke jaszli i krizs Golgote z ednákim glászom kricsita, ka je Bog lübézen ino neszkoncsana szmilenoszt.

Pa glejmo zdaj szrce Marijino — ka sze pa ono ne bi veszelilo tak velicsánszkomi Bogi! Kaj sze ne bi navdü-sávalo njeno szrce vidévse njegovo veliko szmilenoszt. Pa kda vidi, zacsüje, ka je ona tüdi edua skér ete szmilenosztí bozse, kaj sze pa ne bi za blázseno csütíla! Oh, znála je, prav je znála, ka do jo od ete vöre „za blázseno glászila vsza pokolenja.“

Pa csi sze veszeli ona toj szmilenosztí, kaj sze pa ne bi veszelüvao jasz, za koga je Bog tak szmileni bio? Morem ga lübiti, k njemi pribezati, vu nevolaj — potrebcsinaj k njemi sze podati, ár ne imam drügoga veszélja, ne drüge tolázsbe na szveti, kak je szmilenoszt mojega Bogá.

Bl. d. Maria dale hváli Bogá, kda vidi, ka telko jezzero let odislo ober roda grehsnoga cslovecsánszkoga ino szmilenoszt njegova li nescse henjati rekocsa: „njegova szmilenoszt od pokolenja do pokolenja trpi na onih, ki ga bojijo.“ Vidi blázsena Devica, kak de bozsa miloscsa

csüde delala vu düsaj, stere sze Boga bojijo, stere szo sztráh, ka bi njega razzsallile.

Szvéta maticérkev je najlepse znaménje zmozsnoszti i neszkoncsane szmilenoszti bozse. Ki jo je nasztavo, on jo bráni, csuva proti vszem vihérom i proti vszemi obszedávanji satana.

Pa vu toj szv. matericérkvi sze ponávlajo vszaki dén csüde milosztiynoszti bozse; vu njoj sze glászi nepresztanoma recs bozsa ino z njov dika, császt i szláva bozsa pa tüdi gvüsno vüpanje zvelicsanja nasega. Vu toj matericérkvi tecsé na düse vu szvétih szakramentumaj. Tü vu toj cérkvi nam je bozsa szmilenoszt vszikhár pri roki za hráno nasih düs njegovo szv. telo, njegova szv. krv, stera nasz za deco bozso vcsinijo i za brate med szebom.

Z jaszlih i krizsa sze napájamo ino nam nepomenka: vu oltárszkom szvesztvi tü zshivé on med nami, ki je za nász sze narodo vu jaszli i mro na krizsi pa na oltári sze znova rodi i znova merjé, ár scsé nász szvojega zsitka tálnike vcsiniti.

To je proroküvala bl. D. Marija, pa vidimo, ka prav ár z toga nezmerno tolázsbe, nezmerno blagoszlova pride od pokolenja do pokolenja! Dika je to Bogi, mir je to lüdem dobroga nakanenja.

Za to sze právi Maria za blázseno, za to popeva jezero hvále szvojemi lübeznivomi Bogi.

Hodmo za njov! Mámo vékso miloscsó, kak je eta? Pa csi nej, jeli sze szlobodno komi drügomi bole veszelimo, kak tomi, ka szmo, ka szam brezi vszega szvojega zaszlüzsenja kotriga práve cérkve Krisztusove?

Dopüsztí mi szv. Devica, ka zjedinim moje veszélje i hválo z tvójim veszéljom i z tvójov hválov, naj zjedinjeni z csütenjom tvójega szv. szrcá dícsim, hválím ino szlávím velko szmilenoszt bozso vsze moje dni.

Bozse szmilenje pride na vsze od zacsétká mao pa do konca, na vsze, ki „bojijo Bogá.“

Ne od one bojarnoszti je tú gucs na vüsztah bl. De-
vice, stero je meo Kain, ki je trepetao pred Bogom i be-
zsao od njega, nego od one, stera je zacsétek modroszti.
Bojarnoszt deteta miszli Marija, stero sze boji, ka bi oco
razzsalo. Na táksih je miloscsa i szmilenoszt bozsa.

Matj, nebeszka moja mati, vcsi me na to bogaboja-
zoszt, naj vidim szmilenoszt bozso na veke.

Bg.

Aleluja!

„Alleluja! Hvalite Goszpoda! — Sztano je Goszpod i znova je znami, aleluja! To je dén steroga je pripravo Goszpod, radŭjmo sze i veszélmo sze njemi!“

Vretima csisztoga veszélja i szvéte navdŭsenoszti nasz more napuniti pri teh veszéljapunih recsaj, stere nam pravi szv. cérkev na dén gorisztanenja Krisztusovoga. Celi stirideszét dni nasz pripravla na szkrivnoszti bozse lŭbézni, stere obhajamo veliki tjeden. Poszt drŭzsi z molitvov i z pobožsnim cstenjom, k pokori pridene pobožnoszt i premislavanje: vsze to da bi nam ocsisztila szrce od greha naj bi sze potom mogli szpominati trplenja Krisztusovoga.

Szledili szmo Marijo na krizsnoj poti, gda je omedlevala za szvojim Szinom szledili szmo jo do krvavoga Krizsa, do mrzloga groba vu steroga je bilo polozseno Jezusovo telo: ah! szledimo jo tŭdi zdaj, gda sze zse telo Krisztusovo od mrtvih sztanjeno bliszkecese vu vekivecsnoj diki, zdaj gda nasz Marija szama, puna veszélja, zove k radoszti.

Kak szmo sze ne davno vszi ednoga szrca, puni

szvétoĝa méra, veszelili rojsztvi Zvelicsara na szvéto noĉs, tak sze zdaj vszi ednoga szrca, puni szvéte navdüsenosztí radűjmo v sztanenji Njegovom. Csi je szvéta bila ona noĉs, stera nam je prineszla szamo szvétooszt Jezusa Krisztusa i z njim gotovoszt vszeh dobrot, je zaisztino tűdi velika ta noĉs, stera nam je, tak pravivsi, gori obűdila Zvelicsara, ta noĉs, stera nam napuni do vrha mero vszeh dobrot.

Z Goszpodovim rojsztvom sze je zacsnolo najvekse ĉstűdo lűbűzni bozse, zacsnolo. sze je delo odresenja zgűb-lenoga ĉsloveka.

Z Goszpodovov szmrtjov sze pa to velko delo dopuni. (I. Kpr. 15, 22.)

Adam je szpadno. K tomi szta pripomogla Eva pa drevo zpoznanja. Kastiga je bila szmrt, pa vsze delo hűdoga dűha.

Po milosztí najvűkseĝa prijatela lűdi, po milosztí Boga-ĉsloveka, Jezusa Krisztusa, je ĉsloveĉsi rod gori sztano. Pomore k tomi Devica, Devica Marija — sker je drevo, drevo szvétoĝa krizsa, stero je na nikoj szpravilo szmrt. Mrtev Krisztus je najmre od mrtvih sztano. Krisztus nasa pűlda, je obladao szmrt z szvojov szmrtjov, nam z szvojim sztanenjom szpravo novo zsvilenje. (Rim. 4, 25.)

„Kak po Adami vszi merjeĝo, tak po Krisztusi vszi ozsiveĝo . . . Prvle ozsive Krisztus, potom pa ozsiveĝo oni ki szo Krisztusovi“, tak pise szv. Paveo Korincsanom (15. 22.) Nase telo merje, ali znova ozsive, znova sztane, dűsa pa po szmrti tela, zacsnje pravo zsvilenje . . . Vsztanenje tela i zsvilenje dűse oboje nam je prineszlo Krisztusovo vsztanenje. — Nadale pravi szv. Paveo: „Gda pa to nase mrtelno telo gori zűme nemrtelnoszt, te bomo pravili: o szmrt, gde je tvoja mocs? . . . Hvala Bogi, ki nam je dao mocs po Jezusi Krisztusi.“ (Kor. 15. 54.) Ja, taksa de nasa pezem v nebűszah, stero nam je priszlűzso Jezus Krisztus eti na zemli gde je na dűn gorisztanenja vzeo tűdi szvoje telo.

Düsa Jezusova je vszigdar glédala Boga od lica do lica, telo je pa ne bilo povzdignjeno v te blazseni sztan pred sztanenjóm od mrtvih. Nasa düsa tüdi zsele ono nezmerno szrecso, pa prisla bo vöra, locsila sze bo od te zemle i zdigue sze csiszta vu vecsno szvetlobo, vzsivala bo szrecsna vecsno lübézen. Pride tüdi drüga vöra, gda sze nase telo tüdi prebüdi vsze izpremenjeno, naj escse ono vzsivle szrecso düse, sterój je szlüzsiló na toj zemli.

„Gde szí zdaj szmrt? Gde je tvoja mocs? Gde je tvoja zsela? Zsela szmrti je greh,“ ár greh jedini nasz szpravi v pravo szmrt: ali tvojo zselo i tebe je Krisztus obladao. Mro je Krisztus, obladao je Satana i njegovo delo, obladao je pekeo i njegov plamen. Sztano je Krisztus, nazdigno je csloveka, odpro je nebesza, dao je vszem szvojim csasztitljivo zsvljenje. Sztano je i tak je potrdo szvojo vero, stera nam je vszem nájdragsi dár bozsi, pot do nébe.

„Hvalite Goszpoda vszi lüdje, hvalite ga vszi narodje. Njegovo szmilenje sze je zkazalo med nami i pravica bozsa osztane na veke“. (Ps. 116). — Agnjec je odszlobodo ovce, neduzsen Krisztus je szpravo gresnike k Ocsi. Szmrt pa zsvljenje szta sze vojüvala, voditeo zsvljenja je mro, pa denok kralüje zsv.

O Goszpod, z csisztov düsnovesztjov sze scsemo veszeliti tvojemi gorisztanenni! Mro szí na krizsi: preszveta krv, stero szí za nasz prelejao, nasz ocsiszti od szaksega greha. Preszvetó telo, stero szí uam nihao za sz zpomin i za hrano, nasz okrepi ino nasz pripela do obládanja.

Sz. Cérkev nasz vabi, escse v szvojój lübézni nam celo zapovedavle, naj tao zememo te dobre, naj sze najmenje ednok okoli leta, vüzemszke dni, hranimo z zsvljenja punim krühom.

O Goszpod, gledaj, zse odgovarjamo pozvanji tvoje lübézni. Kak zsedén jelen zsele hladno vretino, kak vrocsa zemla zsele nebeszko roszo, tak zseja nasa düsa do

tébe. Zselno zsakamo minoto naj te mamó v szebi, te obijnemo ino szi pogucsimo: „Sztano szi Goszpod, i znova szi znami,“ sztanoli szmo túdi mi od greha ino szmo z tebov. Oh, ne locsi sze nigdar od nasz! Vodi nasz vu vecsno szvetloszt, vu ono csasztitljivo zsvljenje, stero szi ua te dén zacsno. Ne dovoli, ka bi gda vecs szpadnoli vu roke neprijatela, ki sze nam protij z vecsnov szmrtjov. Ti szi obladao obadva, neprijatela i szmrt.

Vodi, pripelaj nasz k szébi, da mo edenkrat v nebészah z Marijov, z kori kerubinov i szerafinov, z kori vszeh szvécov i angelev szpevali: Aleluja, zvisavlimo Goszpada! Zpoznajmo Goszpada. ár je dober i njegovo szmilenje bode na vek z nami. Aleluja, aleluja!“

R. S.

Szobocska nova cérkev.

1910 leta aug. 27. pred poldnévon ob $\frac{1}{2}$ 11. vöri szo szobocske novozidane cérkvi fundamentálni liszt dolipolozsili, gda szo nazocsi bili grof Szápáry László patron z szvojimi plemenitimi gosztmi i velka vnozsina lüdsztva.

Zse vu ránom útrásnjem vremení je viditi bilo, ka sze Szobota na velko szlovnoszt priprávla. Na cerkvenom placi pred kosztanovjon szo z korinami i zásztavami opletena vráta bilá goriposztávlena. Na poldnésnjem kráji novozidane cérkvi je pa eden z Afrike prineseni lepi sator bio goriposztávleni za patronusa i viszoko goszpodo.

Pred povedanim vremenom sze je zse vnogo lüdsztva sztiszkávalo okoli cérkvi. Ob pol 11. vöri sze z vnogimi kocsújami pripelajo goszpoda; vu prvih kocsújah szo bili patron, koga szo pred ovenesnatnimi vrátami Pósfay Pongrác z lepimi recsmi pozdravili i vu priprávleni sator szprevodili.

Poszvecsüvanje szo dr. Ivanóczý Ferenc tisinszki esperes i kanonik opravili, kak dvorjenicje szo z cerkvenoga réda nazocsi bili: dr. Rogács Ferenc spiritual, Szlepecz János dománcsi plebános, Horváth Lovrenc türjanszki kaplan, Klekl Jozsef szobocski kaplan, Tihanyi (Skrilec) Béla, Györkös Antal kleriki. Poszvecsüvanje sze je zácsalo z peszmov fárne sole decé, po tom szo dr. Ivanóczý Ferenc zmolili naprejszpiszane molitvi i zsegnjali ono meszto, gde bode velki oltár sztao, na stero meszto

je eden prozti leszeni krizs bio posztávléni. Po tom sze je edna Mariina peszen moskih szpevcov zapela.

Po tom szo fundamentálni dokúment szránili vu osznovleno meszto kre poldnésnjega sztrána pri dverah na právo roko vu szteno, stero szo z ciglon szami plemeniten patronus zadelali i zidárje vcsaszi zamortalí.

Fundamentálni liszt je vu eden okrogel glazs szhrajni i mocsno zadelani, na lederni mocsen papér lepo szpizsani i vu szebi zdrzsáva zgodovino sztáre cérkvi i zidanje nove cérkvi. To pizsmo sze etak glászi.

Vu 1910. leti Goszpodnovom z darovitosztjov plemenitoga goszpada grof Szápáry Ladislava i z szvojimi milodármí szobocska kath. fara poleg 1905 leta dec. 26. obdrzsánoga fárnoga dokocsanja dá novo cérkev zidati. Nova cérkev je poleg tá polozsenih plánúmov na meszti sztáre cérkvi goriposztávléna. Poleg ednoga 1756 leta vöposztávlénoga pizsma je na tom meszti cérkev zse okoli 1071 leta, ali zagvüsno pod vogrszke vláde Árpádovih koreníkov bila nasztávléna. Pod szlemenom sztáre cérkvi szmo najšli eden kamen z etim napiszkom. 1473 temp. St. Nic. steroga szmo nazáj vu szteno zozidali. Szledi brzcsasz okoli 1676 leta je dobila cérkev cigleni feub (ár szo prvlé leszene mosznice bilé) gda szo patron Széchy grof bili, koga nemesko znaménje je bilo od zgorah na szredi na cerkvenom feobi vu podobi ednoga dvoglávnooga orla. 1746 leta szo dövica Szápáry grofa dáli zozidati poldnésnjo i 1748 leta grof Szápáry generális szeverno kapelo. Pri törmí je tüdi szledi bila podígnjena oszenkükláta zidina i na toj esrevaszti spic. Eto sztoletno zidino szmo 1910 leta májusa 5. zácsali razdérati. Na szpomin pa szmo niháli törma szpodjen zid i nigdasnjo sakristio, stere sztené szo z kepami nigdasnjega radgonszkoga szlikara po iméni Aquila Jánosa namálane. Pri razrüsenji szmo pod cérkevjev vecs kript najšli. Vu grofoszkoj Szápáryovoj kripti je ednoga detela mrtvo telo bilo szhrajeno z etim napiszkon na skrinji: comitissa Maria Domicella Szápáry. Vu kripti kroske Lippichove familie szmo pa mrtva tela edne zszenszke i dvá moska najšli i eden kamen z napiszkon 1743 ldtá. V ovih kriptah med sterimi je edna Kereszturyove familie bila szmo nikaj ne najšli. Vu fundamenti szmo najšli eden grobni kamen

rimszke vláde i vu szteni grobni szpomin Trátnyekove decé od leta 1615. Na poldnésnjem kráji sze zida grof Szapáryova kripta, ober njé njuv oratorium; na szevernóm kráji pa jeszte grof St-Julienov oratorium. Pláne nove cérkvi szo delali i zidanje vpelávali Takáts Ladisláv, architekt orszacske hizse z Budapesta; zselezen beton pa Uj Károly architekt z Pesta. Mesterszko delo szo pa nazsledüvajocsi májsztri zvršávali: zidárszko delo: Meszarics István z Szobote i Ascherl Jozsef z Lendave, zselezen beton: Rella N z Budapesta; teszárszko delo Vieregg János z Halbenraina; tislarszko i slosarszko delo: Csiszár Lajos pa Nemez János z Szobote; spenglarszko delo pa Dittrich Gusztáv z Szobote, na zidanje goripázijo Eckhardt inzseller. Z bozsov pomocsjov i z bogábojaznosztjov szmo zácsali cérkev, naj sze z njé na nász bozsi blagoszlov lejvle!

Zvün eloga pizma je vu glazs bilo djáno: nisterni kepi od szobocskih zidin, dvá protokola od zidanja cérkvi i edne szobocske novine. Po predgi dr. Ivanóczy kanonika szo grof Szápáry patron sztopili naprej i z etim lepimi recsmi szo dokoncsali szlovnoszt etoga lepoga. dnéva:

Bog je vszepovszédi nazocsi . . . Njega moliti, k njemi szizidihávati je mogočno na vszakom meszti. Lepa néba je cérkev njegova; szunce i zvezde szo szvecse njegovih oltárov; grmlanca i morszko sümlenje szo pa orgole ete cérkvi. Vszáko ponizno szrcé, csi je z bozsov lübéznosztjov napunjeno, posztáne cérkev Goszpodnova.

Ali vu cslovece szrcé je glöboko szpizsano i pritisznjeno ono gorécse zselenje, naj bi szvojo pobožnoszt i molitev z drügimi navküp pridrüzseni vu goriposzvecse-nom meszti opravo, záto szo sze zidale ino sze zidajo cerkvi vu vszakom vremeni na vsze krájov szveta, naj bi one Vecsnömi na diko nam pa na dühoven haszek szlüzsilé. Mi katholicsánci tan poszlúsamo szvéto meso i tam molimo angelszki krüh nasega Goszpodna Jezusa Krisztusa isztinszko krv i telo.

Vu cérkvi zadobi cslovek návuk pri veri i za oponásanje, tan szizajimle mocs, naj bi vsze zemelszke nevole i tezsáve obládao, tan nájde trost na zsaloszt i szvoje bolezné rane i tan sze napuni z vüpanjon verna düsa, ka po etom zemelszkon bezsáji, sze odpré pred njim edno

iepeše králesztvo, gde bode njegova ocsiscsena dšsa vecsno veszeljé vzsivala.

I vu teh cerkváh predgajo to nájlepso bozso zapoved: Lübi blizsnjega szvojega, liki szamoga szebé. Eta velka zapoved nasz navcsi, ka je nas blizsnji vszaki cslovek, k kaksojsté veri ali národi sze on racsuna, ka tak vszakoga csloveka moremo lübiti, postüvati. Edna nájveksa lepota krscsánszke vere je eta zapoved; ino eta vsze k szebi obimajocsa lübézen je ona mocsna pecsina, stero ne premorejo do konca vremena vráta peklénszka.

Naj bode eta cérkev, stere fundamentálni kamen dnesz dolipolozsimo, sola blisnjega lübéznoszti; naj nájde tam trost nevolen, vüpanje zsaloszten i vszaki cslovek, ki vu eto cérkev sztopi, mocsno vero, stera je na bozso szmilenoszt zozidana.

Naj szlüzsi eto szvéto meszto i vsze molitvi stere do sze vu njoj zvršávale na diko Vecsnomi!

Szlepecz.

Naj lepsi hipi.

Naj lepsi hipi! — O to szo le tisztí,
gda mésnik preszvéti ciborij odpre,
gda zmenoj sze angelov jezero szkloni,
gda hostijo szvéto oko mi zazre.

Naj lepsi hipi gvüsno szo tisztí,
gda tam pri angelszkom sztoli klecsim,
gda blizse i blizse moj Jezus prihája,
naj lepsi hipi — gda njega dobim.

Naj lepsi hipi, o to szo le tisztí,
gda Jezus prebivle mi szredi szrca,
gda glédam i molim i lüvim le njega,
ki mi je nájlöbsi, ka zemla ima.

Pred menoj, okol mene klecsé szerafini,
vej zshiv tabernakel je moje telo;
szrcé je ciborij, ge Jezus pocsivle,
ge angeli hvalnico njem szpevajo.

Scse vecs kak ciborij, kak zlat tabernakel!

Glej, mala nebésza szo szredi szrca!

Ge Jezus prebivle, le tam szo nebésza,
le tam je veszélje, je szreca doma

Na Szrci preszvetom vsze drügo pozábim,

Ka briga me zemla, csi njega imam?

O, tisztí hipi, gda Jezusa glédam

za zemle hogasztva jih nigdár ne dam.

D.

Zvelicsitela veszélje i zsaloszt.

Dober pasztér da szvoje
zsvilenje za szvoje ovcé.

Jan. 10, 12.

Jezus Krisztus sze vu sv. evangeliumi imenüje dobroga pasztéra, ki lübi szvoje ovcé, ki jih vodi na dobro paso, ki jih lübi tak, da je pripravleni szvoje zsvilenje za nje dati. Stere szo ovcé njegove, zna vszaki. Njegova csreda je krscsánszka cérkev i ovce szo pravicsNi, zveszti krscsenicje; te poszlüsajo bogavno navuke dobroga pasztera i sze csuvajo vuka, hüdoga dühá. Sto szpunjávle zapovedi, stere je Bog dáó, té je ki poszlüsa glasz dobroga pasztéra.

Bozsi Zvelicsiteo sze veszeli, csi sze gresniki szpreobrnejo. To nasz vcsi szvéti evangelium, gda nam popise, szkaksov szkrbjov iscse dober pasztér zgüblene ovcé i szkaksov lübeznoštjov je noszi nezáj vu szvojo ovcárnico k szvojoj csredi. Kak lepo govori! „Sto zmed vász, právi, ki má szto ovc pa edno od teh zgübi, ne zapüszti 99 drügh v püscsávi i ide iszkat zgübleno, da jo najde. I gda jo najde, dene jo veszeli na szvoja ramena i gda pride

domo zazové szvoje prijátele i szoszide i njim právi: Veszelite sze zmenov, ár naiseo szem ovco, stera sze je zgübila.* Luk. 15. 4—7.) Ovo tü je veszélje pasztérovo nad najdeno ovco, veszélje nebeszkoga pasztéra nad zgüb-
lenim ali pobolsanim gresnikom! Ali scséte scse kaj bole na tenko od toga zvediti?

Premiszlite njegovo szrcé! Njegovo szrcé je naj mi-
leise; njegovo szrce je puno lübezni i szoesztja. Njegovo
szrce je morje szmilenja i dobrotlivoszt. Zato je Jezusovo
szrce tak veszelo, csi sze kaksi gresnik szpreobrné, ar
Goszpod drügo ne zselé, nego da sze vsze düse zvelicsajo
i resijo; zato je trpo, zato je mro in bi rad scse jezero-
krat mro, csi bi bilo potrebno.

Premiszlite njegovo delavnoszt! Sz kaksim veszéljom
je szprijel gresnike, ki szo zapüsztili pot pregrehe i sze od
kritoszrcsno szpokorili! Szpomnite sze na Marijo Magda-
leno, na desznoga razbojnika, na szv. Petra i na drüge
gresnike i gresnice!

Ka jako sze veszeli pobolsani gresnikov, povedao je
opriliki od zgüblenoga szina. „Szin je vszta, kak sze glaszi
prilika, i je so k szvojemi ocsi. Gda je pa bio scse dalecs,
zaglédao ga je njegov ocsa, i ga je genolo i njemi je so
proti obino ga je okoli sinjeka i küsno. Potom pa je pravo
hlapcom: Prineszite njemi hitro najlepse oblacsilo i ga
oblecite i dajte njemi prsztan na roko i csrevle na nogé.
Prizsenite krmleno tele i bujte je, tak sze scsémo vesze-
liti i gosztiti. Ár te moj szin je bio mrtev, pa je ozsivo,
bio je zgübleri, pa je pálik nájden.“ (Luk. 15. 20—25).

Tak sze bozsi pasztér veszeli, csi sze gresniki szpre-
obrnéjo. Gresnik, znábiti je zse dugo od tisztí máo, ka
szi zapüszto tudi ti pot, stera pela vnebésza i szi sze vrgeo
vpregrehe, ja, celo vprepade hüdobij. Zna biti ne vecs
greha steroga ti nebi vcsino, ali hüdobije v stero sze ne
szmeo. Tvoji grehi szo „erdécsi kak skrlát“ (Iz. 1. 18) i
„lezsijo na tebi kak tezske breme“ (Psz. 37. 5.)

Napravi tudi ti veszélje bozsemi pasztéri, da sze szpreobrnés. Vkeliko globokesi prepád hüdobij szí sze pogrozo, teliko vekse bo njegovo veszélje na tvojem szpreobrnénji. Ne bráni sze, operi szvojo zamázano düso v dobroj szpovedi v kryi bozsega Agnjeca, vnjevovih ranah, i osztani potom sztanoviten v lübezni i zvesztobi do njega.

Bozsi pasztér sze veszeli, csi düse pridejo do popolnoszti. To sze zgodi na dén njüve szrecsne szmrti, teda doszpejo do szvojega cila i idejo vu vecsno zsvlénje. — Teda je pri konci vsza nevarnoszt za zvelicsanje, boj je koncsan, teda je Bog s_zam njih „neizmerno veliko placilo.“ (I. Moz. 15. I.)

To je popolnoszt düs i to veszeli bozsega pasztéra. Ka pa je melo teda Krisztusovo v cslovecsenje, zsvlénje, trplenje i szmrt kaksí drügi namen? Zakaj je zapüszto Szin bozsi szvoje nebeszko velicsánsztvo i sztopo na szirmasko zemlo v dolino szkuz? Zakaj je 33 let jokao i trpo ka scse nigdár ne trpo nieden cslovek? Vidite ga vjaszlicah i na krizsi, vidite ga vszirmastvi v zanicsevanji, v lasztivnoj kryi, v neizmernih bolecsinaj. Pszalmiszt pravi od njega celo, da je „bole csrv nego cslovek v zanicsevanju lüdém i izvrzsek cslovestva“ (21. 7.), prorok govori (Iz. 53. 4.), da je kak gobavi cslovek, steroga je „Bog vdaro i ponizsao.“ I vsze te neizrecslive bolecsine, vesz te nepresztáni áldov kaksí namen májo? Szv. János nam pové vu szvojem evangéliumi [3. 15. 17.] gda právi: Bog je szvejt tak lübo, da je dáo szvojega edinorojenoga Szina da vszi ki v njega verjejo, sze ne pogübe, liki májo vecsno zsvlénje, Bog szvojega Szina ne poszlaó na szvejt za to, da bi szvejt szodo, liki, da bi szvejt po njem zvelicsao.“ Csi je teda resenje düs, kak szem dokázao, edini namen Krisztusovoga trplénja, kak sze nebi te nas nebeszki Pasztér veszelio, csi ide düsa odküplena z njegovov krvjov vu vecsno veszélje? Ja on sze veszeli takse pridoblene düse i to szvoje veszélje pokázse na

szodni dén pred celim szvejtom, da vsze zvolene zeberé na právom kráji i de njim pravo: „Pridite blázseni mojega Ocsó, i poszedite králesztvo, stero vam je pripravleno od zacsétka szveta.“ [Mat. 23. 34.] I radosztni bodo prisli zevszeh krajov zemlé i znáj lepsi otokov i sze zberejo okoli szvojega dobroga pasztéra, ki de jih z neizmernim veszéljom blagoszlávlaó i njim roké podájao, i potom sze bodo vszi vkúper zdozrim pasztérom zdignoli nad obláke i zvezde v dezselo placсила, ge bodo poszédli vecsna szrečna prebivaliscsa.

Ali de meo bozsi pasztér túdi nad nami to veszélje? Ali túdi nasz pozové na szvojo desznico i túdi homo mi sli vu szkrivnoszt, stere zdaj niscse nemre szpoznati. Mi le teliko známo, i zato známo gvúsno, da szmo vszi pozváni vu zvelicsanje, da mámo vszi miloszti i pomocs bozso, da moremo priti vnebesza. Csi szmo odkritoszrečni do Boga i szpunjavlemo njegove zapovedi, potom szmeino vŭpati, da sze bodo túdi nad nami vresznicsile njegove oblŭbe, da homo túdi mi csŭli ednok z vŭszt dobroga pasztéra vabilo: „Dober i zvezsti szluga, idi vu veszélje szvojega Goszpoda.“ [Mat. 25. 21.] Bog daj da bi ednok nam vszem napocso te dén! da bi mi vszi ednok, oblecseni v oblacsilo miloszti bozse, szvojim zvelicsitelom sli vu vecsno veszélje.

Da to doszégneto, drági estevci, drzsimo sze trdno szvéte vere i lŭbimo miloga Jezusa, ki nasz tak lŭbi. Vera i lŭbezen szta pot, po steroj sze pride vnebesza: vera, ki vsze verje, ka szveta cerkev vcsi, ka je Bog razodeo, lŭbezen, ki vsze zapovedi Goszpodove natenko szpunjávle, stere szvejt zevszemi szvojimi zapelivosztni nigdár ne omámi.

D.

Sztánola z Jezuson.

Pred nikelkimi leti je zšivela v ednoj gorszkoj vesznici mláda deklina. Ka je nájbole zšalosztno, je to, ka je zse v mládoj mladostni grej zamazao njéno szrcé. Med tem je priseo csasz, ka szo premilosztivni púspek delili szvesztvo szvéte firme v tisztón kráji. Z velkov szkrbjov szo pripravlali goszpon kaplán mladino na szlávnosztni dén. Nájvecs jij je prislo k szpovedi, doszta túdi k prvoj. Med zádnojimi je bila túdi tá deklina. Satan szí vszeli prizadevle, koga bi zadobo v vekivecsno neszrecso. Tak je túdi tá deklina bila natelko neszrecsna, ka je pri prvoj szpovedi zamucsala grej, je oszkrunila szvesztvo pokore, pa v takšen sztáni vzéla gor szvesztvo szvéte férme. Sz ten je zgübila blázseni mér szvojij mládij let. Novo zšivljenje sze je zacsnolo; zšivljenje, stero pozna szamo tiszti, sto je zšivo v szovrázstvi z Bogon.

Pá je priseo csasz prvoga szv. precšiscšávanja. O, kak szrecsna je bila zdaj mladina. K angelszkomi sztolovi szo sztopali oprvju sz csisztin szrcon — za njé je bio to nájšzrecsnesi dén zšivljenja. — Za to deklino pa nájneszrecsnesi. Vesz trúd dühovnikov je bio zamán. Zdaj je bilo scse zšalosztneše zšivljenje nebozše deklíce. Sztráj pred szmtrjov je grozen! Vnoci ze szna vszigidár vidi, ka ide po voszkoj hrvi; vcsasz pa szpádne v grozno jamo, ge je naveke pogüblena.

Mino je meszec za meszecon v tak zšalosztnon sztáni. Nazágnje sze je z pizšala v karmelszko bratovcsino. Novo vüpanje njoj zasziya, ka jo odszlobodi Marija z verig satanovij. Pa kak? Szpovedi je scse nigdár nej dobro oprávilá. Dober angeo jo opomina, naj ne odlása. Kázse njoj

neszrecsno szmrt pa grozno vecsnozt. Hüdi düj jo pa plási, naj sze nikaj ne szramoti pred szpovednikon, ki szamo dobro miszli od njé. Pogoszci je proszila Marijo, naj njoj pomága. — Pa szta pá pretekli dveji leti tak.

Zdaj sze je zapiszala v bratovcsino szvétoga Oltárszkoga Szvesztva. Nazágnje sze je priblizsao vélki tjeden. Dár velke lúbézni, gda sze je zvelicsar zarocso sz cslovecsov düsov. Dühovni pasztér szo lüdi vábili, naj sztopejok k szakramenti lúbézni. Pa tüdi tá neszrecsna düsa je csüla glász bozsi. Z devétdnévnicov na csaszt Precsisztoj Devicsze je pripravlala k szpovedi. Miloszt bozsa je ovládala; mocs satanova je bila premágana. Na vélki csetrtek vzemek szebi pá szvojega Odküpitela. Bilo je za njo — prvoszv. precsiscsávanje.

Veszélo sze je glászilo zdaj v njénoj düsi, gda je csüla: „Goszpod je sztano, Aleluja!“ Tüdi njéna düsa jestánola sz szmrtnoga szpánja . . . P.

Obrámba gresnikov.

V neksem málom gornjeausztriszkom meszti je mrla pred nekolikimi leti sztára zsenzka, od stere szo lüdje privovedávali eta: Tá zsenzka je mela szinü, steroga je jako lübila, pa tüdi Károl — tak sze je zváo njéni szin — je kázao právo detinszko lübézen do njé. Bio je jako nadárjeni pa vrli decsák. Gda je bio 16 let sztar, je dobo szebi pa materi na velko veszelje szlüzsbó v meszti: Linc. Gda je priseo dén, ka je szlovo jemáo od materé, ga je mati obinola, pa njemi je právila: „Szin moj, ti lübis i csasztis preszvéto Devico Marijo. Nepozábi, ka je escse ona nikoga néj zapüsztila, sto je k njoj pribezsaó, pa njo za pomocs proszo. Eli mi oblübis to Károl?“ „Oblübirám vam, mati“ — je pravo szin, njoj je küsno roko, pa — je odiseo v novo domovino.

V novoj szlüzsbí sze je csüto Károl jako szrecesnoga. Szprva je pizszo materi nagoszci. Szletkar szo pa zaosztanjüvala pizsma zmérom bole i bole, tak ka szo nazágnje zevszema zaosztala. Od Károla je nej bilo vecs niksega glásza: mati je jokala, molila, csákala, pa vsze zamán. Naednok je pa priseo brzójáv (telegraf). Sz trepetajocsov rokov ga je mati odprla vsza szkuznata, pa je sz tezsávov cstela zs njega ete recsi: „Pridite hitro, vas szin vasz zselej.“ Z velkov hitrosztjov sze odprávi mati na pot, pa je za 24 vör bila v Linci. Bezsaala je v hizso, gde je njeni szin betezsen lezsao. Vrátar jo je steo sztaviti, ona ga pa nej poszlüsala, nego je sla po sztubaj gor. Pri dveraj njénoga szina pa sztojita dvá goszpoda, steriva njoj scséta zabrániti, ka bi sla v szobico k szvojemi szini. Pa zamán! Ona povszój szili odpré dveri, pa vídi szvojega szinü vszega bledoga, poszúsenoga, jako betezsnoga lezsati v poszteli. „Mati, mati — zakdresi Károl, pa sze oklene szvojój ma-

teri okoli sinjeka — jesz szam molo k Mariji, pa vasz je ona poszlala. Hitro, hitro po szpovednika!“

Károl je bio v szlabom sztáni; pohájao je goszto szlabe drůzsbe, lůdi brez vere, brez Bogá posztao je szociáldemokrát, pa je mogeo priszégnoti szvojim tivárisom, ka scsé brezi Bogá zsveti i mreti. Medtem je pa nevarno zbetezsao. Szprevido je, ka sze njemi szmrt priblizsávle sz hitrimi sztopáji, szpoznao je, ka je krisztján, pa je proszo za szpovednika. Da szta pa dvá njegoviva prijátela, zevszema brezverca, kak satanszka sztrázsa sztalá pred njegovimi dverami, pa szta nej pűsztila dűhovnika k betezsniki. V tom zapűscsenom, obvűpanom sztáni sze je szpomeno Károl z zádnejega opomina szvoje materé, pa szo njemi na pamet prisle recsi: „Szpomeni sze, premila Devica Marija.“ Ponávlaao je zmérom té recsi i csi duzsez véksim glászom. Neksa mláda goszpá je to zacstűla, pa gda szta sztrázsa malo vkrej od dvér odisla, je hitro sztopila k betezsniki. Gda njoj je Károl dopovedao szvoje zsalosztno sztánje, sze je goszpá vcsaszik odpráвила na posto, pa je brzójávno naznánila njegovoj materi. Tak sze je zgodilo, ka je mati escse v právom császi prisla k szvojemi na szmrtjé betezsnomi szini. Za krátek csasz je priseo dűhovnik, ga szpovedao, potolázso, pa njemi dáo zavűpanje. Escse dvá dni je osztála mati pri njem. Zádnji dén njoj je sepetao na vűho: „Mati, csaszűte, szlávite pa hválite premilo Devico Marijo; ona szama vasz je poszlala!“ Komaj za pár minot je zatiszno ocsi na vecsne csasze.

P.

Szvéti Ciril i Metod.

Na Morávszkon.

Morávszka drzsáva je v Ciril-Metódovom császi obszégala zdásnjo szeverno Vogrszko pa Morávszko. Panonija, to je domovina nasij sztárij ocsákov, je pa obszegüvala zdásnjo záhodno Vogrszko pa izhodno Stajarszko; na szhodi je szégala do Dünaja, na szevri do Rábe, na jugi pa do Dráve. Tak szo szí nasi sztári ocsácje pa prebiváoci Morávszke drzsáve szoszidje bili. Zse prlé, kak szta szv. Ciril pa Metod k njim prisla, ji je doszta bilo okrscseni, szamo ka szo szlabo bili podevcseni v krscsánszkoj veri; nikelko ji je pa scse bilo poganov. Krscsánsztvo szo njin oznanjúvali navékse nemski miszjonarje, steri szo pa pomali znali szlovenszki, záto je krscsánsztvo tüdi pomali slo naprej. Morávszko je v tiszton császi szpádalo k paszanszkoj püspekiji, Panonija pa k szolnográdeskoj (Salzburg) püspekiji.

Prebiváoci Morávszke pa tüdi nasi sztári ocsácje szo bili v tiszton császi pod nemskov oblásztjov. Kráo Ludvik (843—876), vládar velke frankovszke drzsáve, je vecskrát szkusao razviti szvojo oblászt nad Panonijo pa nad

Morávszko ; záto je predevszen szkrbó, ka sze razsiri cerkvena oblaszt nemskij púspekov. Vojvoda nasij sztárij ocsákov, komi je imé bilo : Pribina, je bio zveszti zaveznik frankovszkoga caszara, rávno tak tüdi njegov naszlednik, steromi je imé bilo : Kocel. Morávszke drzsáve prebiváoci szo sze pa vecskrát vojszküvali ze neodvisznoszt ; tüdi szvoje cerkvene razmere bi szí radi tak szamosztójno vrédili, ka nebi bili odviszni od drügoga caszara, liki szamo od Rima. Lüsztvo szí je tüdi zselelo takse miszijonare, steri bi dobro znali szlovenszki jezik. Po ton lejko razmimo, zakaj je morávszki vojvoda Rasztivlav (846—870) poszlaó v Carigrád proszit szlovenszke miszijonare.

V prvoj polovici leta 863. szta szv. Ciril i Metod prisla na Morávszko. Sz szeov szta prneszla szvéte osztánke szv. Klementa pa na szlovenszki jezik presztávleno nedelszke evangeljume. Vojvoda Rasztisláv jiva je szprijaó z velkov szlávnosztjov. Odébraó je nájbose mladénce svoje drzsáve pa je zrocso szv. Cirili i Metodi, ka bi je návcsila csteti pa razlagati szvéte knige v szlovenszkon jeziki pa je pripraviti za dühovniczki sztán. Szv. Ciril i Metod szta záto najprlé mogla posztaviti solo za zgojo prisesztuj dühovnikov (miszijonarov), to je bilo tak zváno szemeniscse. Poleg toga szta pa scse nadele obracsala na szlovenszki jezik szvéto pizsmo pa drüge knige za bozso szlüzszbo. Kak miszijonara szta hodila po morávszkij vezznica, po mesztaj pa szta ozuanjüvala recs bozso v csiszton pa lepon szlovenszkon jeziki ; povszédi szta preganjala pogánszko temo, krive návuke pa pogánszke náváde, sterin návádan je bilo szlabo podevc seno lüsztvo escse izdak vdáno. Lüsztvo je rado poszlüsálo tak szvé-tiva pa vucseniva miszijonara, kaksij je scse do tisztoga casza nej vidlo. Lüdjé szo bili jako vezzéli, gda szo csüli recs bozso v materinon jeziki ; szvéta gorécsnoszt apostolszkiva miszijonara je je nadijávala na právo krscsánszko zszivljenje.

Za Morávszko drzsávo szo prisli tisztoga hipa cilo-
zsalosztáni csaszi. Leta 864. szo bili moravesáni od fran-
kovszke vojszke premágani. Placsűvati szo mogli velke
dávke pa poleg toga glédati, kak szo sze tűji velikásje
naszeljávali pa bogatili na morávszkoj zemli. Komaj szo
csakali priliko, ka bi sze pá mogli odszloboditi od tűje
oblászti. Za szv. Cirila i Metoda szo tej csaszi nej bili
jako varni. Pa szta záto onjeva méno oprávlala szvoje
delo. Zadobila szta velko zavűpanje morávszkoga lűsztva.
Njiva vucsenicje szo sze vrlo fcsili pa szo zsiveli právo-
krscsánszko zsivljenje. Blizsao sze je csasz, ka bi je trbelo
poszvetiti za mésnike, pa poton szamosztojno vrediti mo-
rávszke cerkvene razmere. Za to njima je pa scse trbelo
dobiti dovoljenje od visesnje cerkvene oblászti v Rimi.

(Dale.)

Drága deca poszlúsajte!

Dobro znam ka radi poszlúsate vu skoli goszpoda vucsitela, domá pa sztarise, csi vam teh kaj le-pripovedávlejo. Radi cstéte túdi vu knihah kakse pobozsne poveszti ino zgodovine.

No dobro je. Vi zse poznate szlovenszki — Sznopics — za steroga miszlim ka vasi sztarisje nemilüjejo dati dve koroni na leto, ár v njem doszta lepoga je za vaso i za njihovo düso. Zato csi szo vasi sztarisje dozday ne vdá-blali te sznopics, proszte jih ponizno naj szí ga dájo narocsiti, obezsajte njim ka csi ga oni nemajo csasza csteti, te ga csteli, vi, ár bode v njem doszta lepoga za vász. To vsinte za lübézen drágoga Jezusa, ki je pravo: „Pü-sztite mále k meni priti, ár je teh kralesztvo nebeszko.“

Dugo let je kak je zsivo vu Taljánszkom országi eden pobozen pop, po iméni Don Boszko János. Za mlada je paszter bio, pa domá je pomagao sztarise in brate ár szo szíromacje bili. Nego vszigdar je jako vrli, pobozen bio, rad je hodo k mesi, v skolo, rad je csteo pobozsne knige bogao je vszigdar ne szamo sztarise nego escse brate, kak túdi vi morete csiniti. Za to njegovo posteno oponásanje ga je Bog jáko polübo ino ga je za szvojega szlüzsbenika zébrao, to je za popa.

Szvoje najvékse veszélje je najseo med decov moskoga szpola, poszebnó med szíromaskov, záto je szam hodo po vulicaj iszkajocs je. Po csaszi je dao zozidati skole za to deco, gde njim je katekizmus pa Biblio razlozsávao. Dosztakrát njim je lepe tánácse davao kak sze morejo oponásati, csi scsejo ka de njim Jezus edenkrát etak pravo: „Hodíte k meni ár je vase králesztvo nebeszko.“ Pripovedavao njim je túdi lepe pripoveszti, da naj bi ga bole verno poszlúsali.

Tüdi jaz, drága moja deca, vam scsém eti popiszati tiszte modre tanácse Don Boszkove, vszigdar z ednov povesztjov. Nego to nede zadoszta csi te szamo csteli, temvecs morete zsveti poleg teh tanácsov, ár szamo tak de vam na haszek.

1. *Ogiblíte sze lagojih pajdásov.*

Z vrlimi in postenimi pajdási radi hodíte ár de vam to prijátelsztvo na veliki haszek. Lehko sze pajdásíte tüdi z onimi stere escse ne poznate csi szo dobri ali lagoji, nego prijátelsztva z taksimi nigdar nevézste. Pred lagojimi pa bezsite kak pred kúgov. Sto szo pa teh lagoji tivarisje? Vszi tiszti ki sze neszramújejo pred vami neszramno gucsati, ki mrmrajo, lazsejo, preklinjajo ali vasz vúpajo odvrnoti od bozse szlúzsbe, ino vasz vabijo kraszti, ne bogati sztarise, vucsítele . . . vszi teh szo lagoji tivarisje, pomocsniki hüdoga dúha, ki drúgo no iscse kak da bi vasz mogeo v peklénszko jamo szúnoti. Ogiblíte sze zato taksih pajdásov kak hüdoga dúha, pa escse bole.

Oh, drághi moji, iz szrca vasz proszim, ogiblíte sze taksih pajdásov! Cslovik bi mogeo zapúszttiti szvejt, csi bi sze steo vszeh ognoti. Isztina, prevecs je doszta lagojih pajdásov, in ravno zato vam tak preporácsam, da zapúszttíte takse, in csi bi tüdi ne najšli drúgih prijatelov, Jezus Krisztus, Marija Devica in vas angel varúvac, bodo náj-bosi vasi prijátelje. Najdete zato tüdi dobre prijátele, najmre takse, ki pogoszci hodijo k szpovedi i szvétom precisicsávanji, ki radi hodijo k mesi ino vasz z gucsom i z példov na dobro opominajo, greha sze ogiblejo. Z taksimi lejko hodíte in nájdete koriszt.

2. *Variújte sze lagojih gucsov.*

Oh, koliko, mladéncov trpi ino jecsi v pékli, zato ka szo poszlúsali lagoje gucse! Zse szv. Paveo apostol nam je naznано to pravico, rekocs, ka neszramna dela krsce-
nicje niti imenúvati neszmejo. Z gucsom je tak kak z jelom. Naj bo hrana kakste técsna malo cseméra je zadoszta, da merjejo vszi, ki jo kostajo.

Tak vcsini neszramen gucs: edna szama recs, eden

szam püsztí spájsz, lejko pokvari vnogo mladéncov, ki szo dozday tak zsvieli kak neduzsen Alojzius. Za volo-grdoga gucsa i lagoonjega pogléda steroga njim sto dá, zgü-bijo bozso miloscsó i posztanejo robi hüdoga düha.

Morebiti de sto pravo: Poznam grozovitne prihod-nosztí bozsnih gucsov, ali ka naj vesinim? Doma, vu skoli, na szenji, vu delavnici, vszeséron kama pridem, drügo ne csüjem, kak neszramne gucse. Dobro znam, drági moji, ka je doszta taksih krajov i lüdih, zato vam scsém povedati kak sze jih lejko ognete. Csi szo tiszti neszramnjácje mlájsi od vász, zavrñite je osztro; csi szo pa sztärejsi ka jih nemorete zavrñoti, bezsite od njih, csi je szamo mogocse, csi pa nemorete, bodite osztroga obráza, nigdar sze ne veszélte grdomi gucsi ne z recsjov ne z recsjov ne z szmejóm, rájsi zdehnite v szrci: Jezus moj, szmiluj sze mi! Csi bi pa proti vszeb previdnosztih zapazili v szebi szküsñjavo in nevarnoszt, Boga razsaliti, te sze szpomnite z recsi szv. Augusztina: Bezsi, csi scses-vujti neobládani! Bezsi, zapüsztí tiszti kráj, tiszto skolo, delavnico, delo; rájsi vsze pretrpi kak bi pa zsivo v onom-mesztí ali z onimi lüdmí, ki vlecsejo v pogübelnoszt tvojo düso!

Cstémo vu szv. Evangeliumi, ka je bole biti szirmak, zaszmüvan pa zanicsavan, bole, ka ti oko vö szkopajo-ali nogo odszekajo, i ka bos so v nebésza z ednim okom-i z ednov nogov, kak pa z obema okama i nogama v pekeo. Lejko sze zgodi ka de sze sto za toga volo z vász sengáro. Kapa zato! Pride csasz ka sze ospotanje hüdob-nih szpremini na jocs vu pékli, vase trplenje pa na vecsno veszélje. Zapomlíte dobro, ka oni ki sze zoszmi-havlejo z vasz bodo edenkrat prisziljeni hvaliti vase-jakoszti, csi osztanete verni bozsím zapovedam.

Poveszt.

Don Bozsko je ednok eto poveszt pravo szvojjim-decskecom. Bio je ednok eden szíromaski cslovik, ki bi rad zsivo brezi zsmetnoga dela. Zmiszlo szí je ka de-dobro iti po szvejti z kaksím trstvóm. Kak szí je zmiszlo-tak je vesino. Küpo szí je vszeféle drobise kak, nozse,

glavnike, gombe, rokajice, kape itd. Vu ednom letesnjem dnévi je priseo do ednoga loga, trüden je bio, zato szi je doli szeo pod eden rászt. Rád bi szpao szirmák, szamo da szo njemi mühe to ne voscsile. Na dobro szrecso ka je v zsákli meo kape za pomocs. Vö zeme edno ino szi jo na glavo potégne. Na rászti pod sterim je zaszpao szo pa bile opice, stere szo ga vidile ka je z zsakla zéo kapo pa szi jo je na glavo potégno. Komaj je trzsec zászpao, opice szo doli z rászta prisle, vö szo vkrale vsze kape pa szi je szaksa edno na glavo potégnola potom szo pa gori odbezsale. Gda sze trzsec prebüdi, vidi ka v zsákli vecs nega káp, zato od csemérov zgrábi szvojo na glávi pa jo na zemlo vcseszne. Vidévse to jálne opice, szo tüdi doli lücsale kape.

Z te povesztzi sze navesite, lübléna moja deca, ka nigdar neszmite lagoje példa dati, ali pa drüghih takse naszledüvati.

Vas prijátel *R. J.*

(Dale.)

Vüpanje vu Mariji.

Ti, o Maria, szi najbole gvüsne pot do preszladkoga bozsega Szrcá.

Csi sze szv. Cérkev, puna szv. Dühá, vszigdar po Tebi obracsa k Bogi, csi nega miloscse, stere Bog nebi podelo po Tebi, zakaj bi tüdi mi po példi szv. Cérkvi ne meli do Tébe, Devica szvéta, szladko vüpanje?

Gda potrebüjemo kakso miloscso od Bogá i sze nepascimo k Tebi, je zrok ka malo vüpanja mamó vu tvojoj dobroti.

Ali je ne pomenkano nase zavüpanje, o Maria, csi sze szamo nigda nigda obrnémo k Tebi, szamo vu tvojj szvétkaj i vu velikih potrebcsinaj? Devica, tvoja dobrota je velika da nebi meli taksega vüpanja v Tebi, kak ma edno dete v szvojoj materi vu steroj pozna vszo dobroto. Mi tvoji szini, mo bezsali k Tebi vszaki csasz, vu vszeh düsnih in telovnih potrebcsinaj. Mati, nasi düsevni protivniki nasz obdajajo ino nam scséjo oropati miloszt in prijátelstvo bozse, ali ti bos nasz branila ino nam pomagala.

Csij Boga seregov glávniká, Ti bos pokazala szvojo mocs neprijátelom i pred Tebov do bezsali. Mati tisztoga, ki zapovedavle vetrom vihérom, csi szamo edno recs poves kre nász, zadobimo mér. Neveszta szv. Dühá, Dühá szvetlobe in moci. Ti bos nam pokazala skér zsterov obladamo neprijátela. Ti Kralica nébe in zemle, ne zavrzses nase prosnje, csi szmo gli sziomacje i nepopolni. Tvoj Szin zsele, da sze zglédnes na nasz, kak na szvoje szine, ino pokázses da nasz lübis kak mati. Ti bos veresztüvala ober nasz naj ne szpadnemo vu skrample peklénszkih dühov, ino nam szproszis zkuzé zsalüvanja, da zagvüsno doszégneмо odpüscsenje. Ti, o szmilena Mati znas, ka mo na veke hvalili Tvojega Jezusa ino Ga lübili z Tebov vu szrecsnoj vecsnoszt, gda merjemo vu lübézni bozsoj.

Po Tebi, szladka Maria, vüpamo doszégnoti to nezskoncsano miloszt.

Zato proszi za nasz!

R. J.

To leto scse ne — liki drůgo!

Bilo je vu vremeni vűzemszkom, pred nisternimi leti. Dűhovnik, ki je szlűzsbo opravlae pri robaj v Parizsi, zazovė vsze robe i jih vpre-szrcsnom govori opomina, da de trbelo opravi-viti vűzemszko szv. szpoved. Tűdi njim povė naj sze vszi zglűszijo, steri scsėjo prijeti vűzemszko szv. obhajilo. Vszi zapisejo szvoja imena na lisztek, le szedemnűszst-letni Franc ne. Gda to dűhovnik zapűzi, posztűne jűko zsaloszten.

Drűgi den ga vcsaszi obiscse i njemi pravi pun lű-bezni: „Drűgi prijatel, gvűsno szszi sze pozűbo zglűsziti za vűzemszko szv. szpoved.“ — „Ne goszpod.“ odgovori mrzlo kastiganec, „miszlo szan zse na to, ali ne szam scse odlocsen . . . neszam scse dobro pripravlen.“ „Moj lűbleri szin, ne delaj szszi szkrbi, pomagao bom ti pri pripravi. Vej je ne niksa recs na szvejti tak priproszta kak ta . . .“ „Ne ne, zdaj ne, szlėdka bomo vidli, to le-toscse ne, liki drűgo.“

„Ka prűvis, drűgo leto? Premiszli venda, ka de ti drűgo leto rűvno tak tezsűvno kak letosz. Zakaj odlűsati? Vej tűdi ne ves, csű.“ „O ja, o ja! drűgo leto pa szamo letosz scse ne.“

Vesz trűd dűhovnikov je zopsztom. Vesz zsaloszten ga zapűszti.

Gda drűgo zajtro po szvojoj nűvadi obiscse betezsne robe v bolnisnici, sze jako presztrűsi, gda zapűzi na po-

sziteli szedemnajszeletnoga Franca, sz sterim ie preminoci den govoru od vüzemszke szpovedi. Mladénc je bio bledi kak zid. „Ka sze ti je pa zgodilo?“ pita presztrasen dühovnik: „Vej szii bio vcsera scse tak zdrav, dnesz te pa vidim tü v bolnisnici?“ — Niksega odgovora Goszpod sztopi blizse. „O tomi je pa ne dobro!“ pravi i vcsaszi pozove szmileno szesztro i zdravnika. Obá prideta k betezsniki. „Poglednita mladenc sze ne gible; ka njemi pa je?“ právi dühovnik. — „Ne znamkar szile“, przstavi szmilenska, „prineszli szo ga kumaj pred ednov vörov v bolnisnico.“ Zdravnik sztopi k poszteli. „Moj Bog“, pravi, ne diha vecs, mrtev je!“ Dühovnik nemre szpregovoriti recsih. Pun sztráha i neizmerne zsalozti gleda ta mrtvecska vüsza, i vidi sze njemi da ga scse cstüje govoriti: „To leto scse ne — liki drügo“ . . . Nasztopilo je za njega vecsnoszt, i tam nade drügoga leta. Ta düsa je zse sztopila pred vecsnoga szodca.

Dragi cstevec. ne odlásaj nikaj dobroga, ar nevés ne dnéva ne vöre szmrti!

Disc.

Drobis.

Pri szv. Bedeniki je na III. nedelo poszta nova krizna pot blagoszlovljena, stera je 233 koron kostala. Novo znamenje darüvitnoszti szromaskih fárnikov bedenicskih je to, steri nikaj ne müdijo dati na császt i pripravnoszt hizse bozse. Eden cslovek je njim darüvao z Vidonecz 10 koron na novi oltár. Bog pláti jemi i vszem dobrotnikom!

Pri szv. Szebestjani je tüdi odlocsilo katolicsanszko lüdsztvo ka szí novo katolicsanszko solo posztavijo za szvojo deco, vu steroj de sze njim decsica poleg vere práve njihovih ocsákov mogla vsiti ino gojiti, ka ne szpádne vu roke nevernoszti. Velki teher je to za ono szromasko lüdsztvo, ali radi ga obnásjajo z lübéznoszti do szvoje decé i práve szv. vere.

V Borecsi kapela sztarinszka Szv. Ane novi oltár nobi za 1800 koron. Velki tao penez szo zse lüdjé vküper dáli.

Bregovje sze giblejo — dolina sze naj zsuri, ka ne zaosztáne za njimi.

**Milodari za Cserenszovszko-cérkev nabrani
v-Chicagi 1910. leta.**

Z-Zsizskov :

	Dollár.
Cigán József	20'—
Horváth Mátyás	5'—
Krávár József	5'—
Zsálik Stevan	5'—
Grüskovnyák Mátyás	5'—
Hackel Mihály	5'—
Horváth Steván	5'—
Skáfár Márton	5'—
Zsálik Mihály	5'—
Ciglár József	5'—
Kavas Stevan	5'—
Hozján János	5'—
Krávár János	5'—
Fujsz József i szin	5'—
Zsálik József	5'—
Zvér Márton	5'—
Kocet Stevan	5'—
Nejimenüvana	5'—
Grüskovnyák Anton	5'—
Grüskovnyák Steván	5'—
Virág Steván	5'—
Hozján Iván	5'—
Persa János	5'—
Fratár Stevan	2'—
Skergét Anton	2'—
Zsizsek Iván	2'—
Nemec Anton	2'—
Horváth Steván mlajsi	2'—
Zvér József	1'—
Csurics Mátyás	1'—
Kosztric József	1'—
<hr/>	
Vköp : 143'—	

Z-Görnjbisztrice :

Csizmazia Anton	10'—
Ritlop József	5'—

	Dollár.
Ritlop Steván	5'—
Varasanec Martin	5'—
Csizmazia Mátyás	5'—
Pintárics Stevan	5'—
Vucskó Stevan	5'—
Gyura József	5'—
Bernár Steván i szín	5'—
Hermán József	5'—
Győrek Steván	5'—
Donkó Steván	4'—
Gábor Steván	3'—
Gyura Iván	2'—
Vuk József	2'—
Vütek Paveo	2'—
Pintárics Iván	2'—
Jaksics Steván	2'—
Grüskovnyák Márton	2'—
Kleiderman Iván	2'—
Magdics Mátyás	2'—
Kleiderman József	2'—
Lebár Iván	2'—
Lebár Steván	2'—

Z-Cserenszovec :

Szalai Iván mlajsi	12'—
Skergét Iván	10'—
Rousz János	10'—
Kusztéc András	10'—
Gábor János	10'—
Halasi József	10'—
Rousz Steván	10'—
Gábor Matyas	10'—
Glavacs András	10'—
Roüsz Mihály	10'—
Kovács Iván	10'—

Dale.